

Bergen 12.06.2023

Einar Thorsrud og frøene til den norske modellen

Målsetning:

Prosjektet innebærer å samle inn informasjon og skrive en rapport som:

- 1) Skal bidra til markeringen av hundreårsjubileet til Einar Thorsrud
- 2) Bidra til å reaktualisere den offentlige debatten om den norske modellen og demokrati i arbeidslivet
- 3) Legge grunnlaget for kursvirksomhet om den norske modellen og demokrati i arbeidslivet
- 4) Gi kunnskap og selvtillit til faglige tillitsvalgte

Prosjektbeskrivelse

30. april er det 100 år siden Einar Thorsrud ble født, på Biri i nåværende Gjøvik kommune i 1923.

Einar Thorsrud ble senere kjent for samarbeidsforsøkene, som på 60-tallet skulle studere betydningene av tillit og samarbeid for produktiviteten i noen utvalgte forsøksvirksomheter. Samarbeidsforsøkene ble en suksess, og fikk betydelig oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt, og bidro slik til å skape ekstra støtte til en tendens mot demokratisering av arbeidslivet.

Demokratisering av arbeidslivet, hadde selvsagt alltid stått på arbeiderbevegelsens dagsorden, men gjennom Thorsrud fikk man nå også industrielle argumenter for dette: Det ga rett og slett økt overskudd. Dette ga viktige impulser til utviklingen av den norske modellen og en spesiell norsk ledelsestradisjon – som nettopp preges av *samarbeid* på alle nivåer.

I dag er det imidlertid mye som tyder på at disse samarbeidstradisjonene i norsk arbeidsliv er i forvitring. På nasjonalt nivå eksisterer det riktignok solide ordninger for kommunikasjon og samarbeid mellom LO, NHO og regjeringen, men på arbeidsplassene er dette avhengig av sterke fagforeninger og/eller velvillig ledelse – og begge deler synes å være i tilbakegang flere steder.

Nettopp derfor ønsker vi å rette oppmerksomheten tilbake til Einar Thorsrud og hans pionerstudier – og vi ønsker derfor å markere hans hundreårsjubileum til å initiere en fornyet studievirksomhet knyttet til virke og betydningen av samarbeid i den norske modellen.

Konkret vil dette innebære å skrive en rapport om Thorsruds virke og betydning i utviklingen av den norske modellen, som skal kunne brukes som utgangspunkt for skolering av tillitsvalgte.

Slik håper vi å bidra til å styrke kunnskap og selvtillit hos tillitsvalgte, og snu utviklingen i norsk arbeidsliv – fra avdemokratisering mot demokratisering.

Hvordan

De Facto samler inn informasjon og skriver rapport. Det konkrete arbeidet vil utføres av Isak Lekve som tidligere har betydelig produksjon om den norske modellen, inkludert pamfletten *Streik – eller hemmeligheten bak den norske modellen*, og også har undervist i mange år om norsk arbeidsliv på både Universitetet i Stavanger og Universitetet i Bergen.

Rapportens omfang vil avhenge av finansiering. Men den vil i hvert fall inneholde

- En kort biografisk innføring om Einar Thorsrud
- En kort oversikt over samarbeidsforsøkene, bakgrunn, hvem som var involvert, hvorfor og hva som ble resultatet
- En plassering av samarbeidsforsøkene i den bredere litteraturen om demokratisering av arbeidslivet og fremveksten av den norske modellen, hvor betydningen av samarbeidsforsøkene for å gi også arbeidsgiverne gode grunner til å bli mer positive til samarbeid og demokratisering vil fremheves.
- En kort avslutning om status og veien videre for demokratiet i det norske arbeidslivet.

Tidsbruk og kostnader

Vi anslår at arbeidet med rapporten vil tilsvare fire ukeverk. Ett ukeverk til å identifisere og samle inn kunnskap, to til å skrive ut selve rapporten, og ett til å drive mediarbeid i etterkant av rapportlansering, men dette vil som nevnt kunne justeres basert på finansiering.

Basert på någjeldende satser i De Facto (kr. 50 000 pr ukeverk) vil total kostnad bli kr. 200 000 eks mva.

Rapporten overleveres elektronisk, og oppdragsgiver er ansvarlig for eventuelt opptrykk og distribusjon av rapporten, men De Facto bidrar altså i mediarbeidet i etterkant av rapportskriving. Arbeidet kan utføres i løpet av sommer og tidlig høst i 2023, med sikte på levering og fremleggelse innen 1. november 2023.

Med vennlig hilsen

De Facto – Kunnskapssenter for fagorganiserte
Isak Lekve
Sign.

Org.nr. 971 299 142

LO i Vestoppland
Breiskallvegen 46
2827 HUNNDALEN
post@loivestoppland.no
www.loivestoppland.no

Giro

De lokale fagforeningene i Gjøvik, Land,
Toten, Valdres og Gran

Thorsrudprosjekt

Takk for bidraget til rapporten «Einar Thorsrud og frøene til den norske modellen»

Kvittering

Innbetalt til konto
9001.06.15940

Beløp

,-

Betalerens kontonummer

Betalingsinformasjon

Betalingsfrist

.2023

Thorsrudprosjekt

Underskrift ved girering

Betalt av

Betalt til

LO i Vestoppland
Breiskallvegen 46
2827 HUNNDALEN

KID/Melding

Kroner

Øre

Til konto

«Thorsrudprosjekt»

9001 06 15940